

Ing. Vladimír Kutý
ředitel krajského úřadu

Ministerstvo financí České republiky
Oddělení 171 – Harmonizace finanční kontroly
Letenská 15
118 10 PRAHA 1

datum	oprávněná úřední osoba	číslo jednací	spisová značka
6. března 2007	Ing. Marie Hermanová	KUZL 15795/2007 KŘ	

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly Zlínského kraje za rok 2006

1. Zhodnocení výsledků řídicí kontroly, interního auditu a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému Zlínského kraje (dále jen „ZK“)

a) ZK systematicky vytváří podmínky pro příznivé kontrolní prostředí. Oprávnění a povinnost výkonu kontrol, které nevyplývají přímo ze zákona o krajích a zákona o finanční kontrole ve veřejné správě, jsou upravena v organizačním řádu, pracovním řádu, metodickém pokynu o vnitřním kontrolním systému včetně nastavení kontrolních postupů, směrnici o systému zpracování účetnictví, oběhu účetních dokladů a provádění hospodářských a bankovních dispozic a směrnici o závazném postupu pro provádění pokladních operací. Oprávnění a odpovědnosti konkrétních osob za příslušné operace je stanoveno v podpisových vzorech. Další upřesnění schvalovacích postupů je zakotveno v navazujících vnitřních normách ZK.

Důraz je kladen na znalosti zaměstnanců v oboru finanční kontroly a navazujících oborů. Všichni zaměstnanci vstupující do pracovního poměru k ZK v roce 2006 byli proškoleni z principů finanční kontroly již v rámci vstupního vzdělávání (14 zaměstnanců). Odbornost zaměstnanců ve finančním řízení, rozpočtování, správě a kontrole, byla předmětem průběžného vzdělávání (321 účastníků). Vzrůstající závažnost tématu zadávání veřejných zakázek v souvislosti s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů byla dotvrzena vyškolením 74 zaměstnanců. Zkoušku odborné způsobilosti při finančním hospodaření složilo 8 zaměstnanců. V oblasti kontroly je kladen zvláštní důraz na vedoucí zaměstnance, z nichž kromě absolvování kurzu „vzdělávání vedoucích úředníků“ (5 zaměstnanců) bylo zařazeno dalších 5 odborných témat s 59 účastníky. V souvisejících tématech bylo proškoleny 99 zaměstnanců.

Každý zaměstnanec je pro svou pracovní náplň zaškolen. Uplatňovány jsou všechny formy kontrolních mechanismů od samokontroly, kontroly nadřízeným zaměstnancem, kontrolním oddělením či útvarům interního auditu, až po externí auditory či dozorové orgány ministerstev.

Jednotlivé odbory Krajského úřadu ZK (dále jen „KÚ ZK“) zpracovávají každoročně plány kontrolní a metodické činnosti, jejichž nedílnou součástí je též finanční kontrola. Formalizované písemné vyhodnocení plánů jednotlivých odborů proběhlo v lednu 2007 a výsledná monitorovací zpráva za rok 2006 byla předložena řediteli KÚ ZK v únoru 2007. Souhrnné výsledky kontrolní činnosti úřadu jsou zveřejňovány ve Výroční zprávě KÚ ZK, kterou projednává Rada ZK a Zastupitelstvo ZK.

Řídicí kontrola vedoucích a dalších zmocněných zaměstnanců KÚ ZK je nedílnou součástí práce a je řádně zdokumentována. Na základě závěrů interního auditu o účinnosti vnitřního kontrolního systému ZK došlo k dalšímu zpřesnění kompetencí a rozšíření SW podpoře procesu řídicí kontroly, zejména u finančního zajištění operací. Také na podkladě kontrol řídicích orgánů u čerpání strukturálních fondů EU došlo k řešení některých specifických oblastí kontroly a její dokumentace. V rámci SROP u grantových schémat ZK byl zadán externí audit zaměřený na ověření splnění podmínek vyplývajících ze smlouvy o financování grantových schémat. Práce probíhají s přerušováním průběžně. V roce 2006 byly vydány dva protokoly z provedené kontroly.

Útvar interního auditu vykonal v roce 2006 11 auditů, kontrolní oddělení Kanceláře ředitele kromě soustavného provádění přezkumů hospodaření obcí provedlo 21 veřejnosprávních kontrol hospodaření příspěvkových organizací ZK na místě. Při kontrole poskytnutých veřejných podpor ze ZK a státního rozpočtu bylo věcně příslušnými odbory provedeno v rámci předběžné veřejnosprávní kontroly žadatelů, průběžné veřejnosprávní kontroly příjemců veřejné podpory, následné dokladové kontroly vyúčtování veřejné podpory u příjemců a následné veřejnosprávní kontroly na místě u příjemců formou kontroly vzorku operací provedeno v úhrnu 1946 kontrolních akcí. U žadatelů o příspěvky a náhrady při hospodaření v lesích bylo formou předběžné kontroly prověřeno 571 žadatelů a 27 příjemců veřejné podpory. Dále věcně příslušné odbory provedly 106 kontrol v oboru dodržování legislativních podmínek, zřizovacích listin, naplňování cílů organizací a vedení příslušných evidencí.

Závěr kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu ČR na program „Podpora reprodukce majetku regionálních zdravotnických zařízení“ projednaný dne 15. 6. 2006 nekonstatoval jiné porušení rozpočtové kázně než dříve zjištěné Finančním úřadem v Kroměříži. Bylo vyměřeno a nemocnicí zapláceno. Při kontrole dotací státního rozpočtu účelově určené zoologickým zahradám, projednané dne 21. 2. 2006, nebyly zjištěny závady.

Další odvody a penále podle zvláštních právních předpisů zaplacené ZK v roce 2006 byly zcela zanedbatelné a to ve výši 5.253 Kč. Týkaly se zrušených příspěvkových organizací ZK.

V rámci dílčího přezkumu hospodaření ZK ministerstvem financí za rok 2006 nebyly zjištěny chyby a nedostatky dle § 10 odst. 3 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. spočívající zejména v porušení rozpočtové kázně, neúplnosti, nesprávnosti či neprůkaznosti vedení účetnictví, ani chyby a nedostatky méně závažného charakteru ve smyslu cit. ustanovení včetně citovaného ustanovení pod písm. a). Přezkoumávání hospodaření pokračuje od 19. 2. 2007, přičemž protokol o výsledcích k datu předkládání roční zprávy nebyl předložen.

Strategické záměry, cíle a úkoly ZK, jsou stanoveny v PRÚOZK (Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje), rozpracovány do dlouhodobých záměrů či koncepcí školství, zdravotnictví, dopravy, územního plánu atd. Program je vždy pro příslušný rok aktualizován a za uplynulé období vyhodnocován. Strategické úkoly za rok 2006 byly splněny. Plnění je projednáváno na úrovni orgánů ZK. Další úkoly vyplývající z potřeb ZK schválené orgány ZK kontroluje Kontrolní výbor ZZK, případně Finanční výbor ZZK dle usnesení oprávněného orgánu a předkládá jim zpětně zprávy o zjištěných. Výsledky kontrolní činnosti a interního auditu KÚ ZK se zabývá také Rada ZK.

b) **Systém posuzování závažnosti rizik spojených se zajišťováním úkolů ZK** je využíván. S účinností od 1. 1. 2006 byla přijata směrnice KÚ ZK „Systém řízení rizik KÚ ZK“. Na jejím podkladě byl v únoru 2006 zpracován katalog rizik pro rok 2006 včetně doporučení na jejich ošetření. V prosinci 2006 byla vypracována roční hodnotící zpráva o systému řízení rizik a projednána s ředitelem KÚ ZK.

Rizika se mohou objevovat u použití prostředků, o nichž rozhodují orgány ZK (drtivá většina). Na rizika spojená s operacemi je sice převážně poukazováno v důvodových zprávách, ovšem vlastní rozhodnutí o poskytnutí prostředků a přijetí míry rizika náleží ze zákona o krajích těmto orgánům. Řádné využití těchto prostředků je ošetřeno vnitřními pravidly či smluvně tak, aby míra rizika byla na přijatelné úrovni.

Riziky a jejich ošetřování se zabývá též interní audit při všech svých šetřeních a v této souvislosti s vedoucími zaměstnanci provádí aktualizaci rizik na auditovaném úseku. Výsledky jsou zachyceny ve zprávách interního auditu.

c) **Odpovědnost** vedoucích a ostatních zaměstnanců ZK v kontrolních procesech je jednoznačně vymezena organizačním řádem, soustavou vnitřních norem ZK a popisy pracovních funkcí jednotlivých zaměstnanců. Oprávnění ke schvalování finančních operací v rámci řídicí kontroly je zachyceno v podpisových vzorech, které se systematicky aktualizují. Zde je řešeno též delegování odpovědnosti v době zastupování. Systém je nastaven tak, aby byly odděleny funkce přípravy operace, schvalování a zpracování v účetnictví.

V případě způsobení škody zaměstnancem zaměstnavateli (ZK) je vedeno řízení ve smyslu vnitřní normy ZK o náhradě škody a jejím vymáhání.

d) **Zajištění informačních funkcí v rámci systému finanční kontroly** je upraveno ve vnitřních normách ZK, zvláště v metodickém pokynu o vnitřním kontrolním systému, který řeší postup jak při zjištěných nedostatcích v rámci řídicí kontroly, tak při zjištění porušení rozpočtové kázně v rámci veřejnosprávní kontroly. O ukládání a případném prominutí odvodů a sankcí za porušení rozpočtové kázně ZK rozhodují příslušné orgány ZK. Předkládání nesprávných nebo neúplných informací nebylo v roce 2006 zjištěno ani interním auditem ani v rámci dílčího přezkumu hospodaření ZK za rok 2006 ministerstvem financí.

e) **Zajištění průběžného sledování a prověřování systému finanční kontroly** je ošetřeno postupy uvedenými v metodickém pokynu o vnitřním kontrolním systému, směrnicí o oběhu dokladů a pokladních operacích. Úroveň řídicí kontroly prověřuje následně výběrovým způsobem interní audit v rámci všech prováděných auditů. V roce 2006 nebylo zjištěno přímé vynaložení finančních prostředků, které by bylo nevhodné, neúčelné nebo neefektivní.

U protokolů z veřejnosprávních kontrol u příspěvkových organizací ZK a u příjemců veřejné podpory ze ZK v případě zjištění porušení rozpočtové kázně platí povinnost předkládání protokolů na ekonomický odbor KÚ ZK k vyměření odvodu a sankcí. Veškeré protokoly z veřejnosprávních kontrol jsou soustředovány na kontrolním oddělení Kanceláře ředitele, kde probíhá dozor nad vyměření sankcí z porušení rozpočtové kázně. Plnění jiných opatření (kromě vyměření odvodů a sankcí) z veřejnosprávních kontrol sleduje věcně příslušný odbor. V případě potřeby tento provádí následnou kontrolu.

f) Dosahování výsledků činností a schválených cílů ZK a realizace doporučení z jednotlivých auditů.

Hodnocením dosahování výsledků činností KÚ ZK a schválených cílů ZK se pravidelně zabývají orgány ZK, výbory i komise těchto orgánů se zastoupením občanů ZK i mimo řady volených osob. Hodnocení dílčích výsledků činnosti a dosahování cílů je též předmětem každého auditního šetření interního auditu. Ze všech těchto iniciativ nevyplývalo, že by ve ZK byly zjištěny jevy, které by v roce 2006 závažnějším způsobem nepříznivě ovlivnily činnost ZK.

Plán interního auditu pro rok 2006 zahrnoval tato témata:

1. Hospodaření NsP – HTO Nemocnice s poliklinikou Uherské Hradiště (veřejnosprávní kontrola)
2. Spisová služba a archivace
3. Smlouvy o poskytování veřejné podpory z prostředků Programového fondu ZK (odbor strategického rozvoje, odbor životního prostředí a zemědělství)
4. Nakládání s nemovitým majetkem ZK (odbor ekonomický, odd. majetkoprávní)
5. Hotovostní finanční operace (odbor ekonomický, odd. účetnictví)
6. Výdaje na autoprovoz ZK
7. Zadávání zakázek do 2 mil. Kč (odbor Kancelář ředitele, odd. cestovního ruchu odboru strategického rozvoje)
8. Účinnost vnitřního kontrolního systému
9. Následný audit
10. Financování a evidence akcí reprodukce majetku ZK
11. Plnění smluvních ujednání s TOP Auditing – GS SROP

Audit hospodaření Nemocnice s poliklinikou Uherské Hradiště měl povahu dílčí kontroly hospodaření hematologicko-transfuzního oddělení nemocnice, vedení příslušných evidencí a posouzení účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vzorků operací včetně posouzení řídicích a kontrolních mechanismů.

Účelem auditu spisové služby bylo přezkoumání výkonu spisové služby na všech odborech KÚ ZK vč. systému archivace dokumentů ZK, souladu s platnou legislativou, posouzení efektivnosti výkonu a účinnosti vnitřního kontrolního systému.

Náplní auditu smluv o poskytování veřejné podpory z prostředků Programového fondu bylo prověření procesu poskytování veřejné podpory od uzavření smlouvy do poskytnutí fin. prostředků, ověřování indikátorů udržitelnosti projektů, pohledávek za nedodržení smluvních vztahů, legislativní shody, dodržování pravidel propagace ZK a účinnosti řídicí kontroly.

V auditu nakládání s nemovitým majetkem byl proveden audit shody u prodejů a pronájmů nemovitého majetku, vedení účetnictví, využívání SW a fungování vnitřního kontrolního systému.

Účelem auditu hotovostních finančních operací bylo ověření systému inventarizací peněžních prostředků v hotovosti v hlavní pokladně, souladu postupů s vnitřními normami ZK, správnosti účtování, řídicí kontroly u hotovostních finančních operací a provedení námatkové inventury pokladní hotovosti v hlavní pokladně.

Audit výkonu u výdajů na autoprovoz představoval prověření efektivnosti výdajů včetně využití mezikrajového benchmarkingu, procesu rozpočtování a hospodaření dle rozpočtu, zaváděného SW a výkonu řídicí kontroly.

V rámci auditu zadávání zakázek nepřesahujících 2 mil. Kč bylo ověřeno dodržování zákonných ustanovení a vnitřních norem ZK v procesu, účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti výdajů na tyto zakázky, zaváděného SW a účinnosti vnitřního kontrolního systému.

Náplní auditu účinnosti vnitřního kontrolního systému bylo ověření dodržování vnitřních norem KÚ ZK, systému řídicí kontroly včetně nastavení a využívání podpisových vzorů pro jednotlivé stupně finanční kontroly, způsobu a správnosti účtování a kontroly účetní dokumentace u hlavních činností KÚ ZK.

Následný audit přijetí a účinnosti nápravných opatření z provedených auditů prokázal, že nápravná opatření u sledovaných auditů byla přijata a realizována dle podrobných postupů nastavených odpovědnými osobami. Výjimečná realizace 6 konkrétních doporučení přechází do dalšího období. Požadované záměry byly splněny a účinnost plnění doporučení byla převážně na požadované úrovni.

U operativně zařazeného auditu rozpočtování, financování a evidence reprodukce majetku ZK na odboru investic byla prověřována legislativní shoda, výkon činností v procesech rozpočtování, financování a vedení příslušných evidencí akcí reprodukce majetku ZK, správnost a přesnost informací a účinnost vnitřního kontrolního systému.

Náplní dalšího operativního auditu bylo přezkoumání plnění smluvních ujednání s TOP Auditing na kontroly konečných uživatelů GS a zajištění výkonu kontrol u konečných uživatelů GS ZK v rámci SROP.

V rámci činnosti útvaru interního auditu v roce 2006 bylo poukázáno na 34 závažnějších zjištění, z nichž žádné nebylo přímé finanční povahy (neúčelné, nevhodné, neefektivní použití finančních prostředků, porušení rozpočtové kázně). K uvedeným zjištěním bylo přijato celkem 78 doporučení. Všechna doporučení byla ředitelem KÚ ZK uložena k realizaci, u 3 došlo k částečné změně náplně.

2. Zhodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol u národních a zahraničních prostředků

- a) Z hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol v rámci národních prostředků včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému této kontroly dle přílohy č. 4.

Zlínský kraj zřizuje 153 příspěvkových organizací. V roce 2006 byla provedena komplexní kontrola hospodaření zřízených příspěvkových organizací, kterou provádělo kontrolní oddělení Kanceláře ředitele u 21 organizací, což představuje 14 % z celkového počtu.

Druhou oblastí kontroly byla kontrola poskytnutých veřejných prostředků, kterou vykonávaly jak obě kontrolní oddělení, tak i ostatní odbory v rámci poskytnutých veřejných podpor.

V 15 případech bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně, za které byl uložen příslušné organizaci odvod do rozpočtu Zlínského kraje.

Je možné konstatovat, že nastavený systém kontrol splňuje požadovaná kritéria a cíle, a to dodržování právních předpisů a vnitřních směrnic organizací a zřizovatele při hospodaření s veřejnými prostředky a k zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nevhodnému, neúčelnému a neefektivnímu nakládání s nimi.

b) ZK obdržel v roce 2006 prostředky ze strukturálních v programu S16 Rozvoj lidských zdrojů, které čerpal na administraci grantových schémat a dále prostředky ze společného regionálního programu. V obou těchto oblastech začal kraj provádět průběžné veřejnosprávní kontroly u jednotlivých příjemců této podpory. Veřejnosprávní následná kontrola přísluší MPSV a MMR.

3. Uvedení hlavních problémů, které nepříznivě ovlivnily činnost ZK

ZK se snaží naplňovat principy řádné správy organizace. Rozvíjí programové financování potřeb ZK s využitím projektového řízení uvnitř KÚ ZK. Čtvrtým obdobím je zapojen do systému hodnocení kvality fungování organizace pomocí sebehodnocení modelem CAF.

Problémové oblasti financování ZK v roce 2006 byly průběžně řešeny s ohledem na reálné zdroje ZK v souladu s rozhodnutími orgánů ZK (Rada ZK, Zastupitelstvo ZK). Bylo využito též úvěrových zdrojů.

U zadávání veřejných zakázek je uplatňován postup daný zákonnými předpisy, pro zakázky platí metodický pokyn ZK, novelizovaný v souvislosti s novou právní úpravou, ve které byli zaměstnanci ZK vyškoleni. V roce 2006 nebyly podány žádné námítky proti výběru dodavatele ze strany ZK účastníky na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Vnitřní normy ZK určují podmínky finančního řízení tak, že je vyloučeno, aby jeden zaměstnanec schvaloval, zpracovával, evidoval i kontroloval jednotlivou operaci. ZK usiluje o vyloučení neefektivních nebo neúčelných činností. Většinu jeho činností však určují zákonné předpisy. Výkon přenesené působnosti činil více než 60% objemu činností KÚ ZK. V rámci samostatné působnosti se ZK prioritně zaměřuje na získávání zdrojů pro rozvoj ZK z prostředků EU. Ze šetření interního auditu ani v rámci přezkumu hospodaření kraje nebyly zjištěny případy, že by užití veřejných prostředků nebylo řádně zdokumentováno a doloženo, že by vedené evidence obsahovaly vyšší frekvenci chyb než je obvyklé, že by finanční operace byly prováděny se zpožděním a nebyly řádně prováděny inventarizace majetku a závazků včetně vypořádání zjištěných rozdílů. Ovlivňování zaměstnanců vykonávajících kontrolu nebylo vedoucím zaměstnancům KÚ ZK hlášeno.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle vyhlášených mezinárodních smluv.

Žádná mezinárodní organizace v roce 2006 neprováděla přímo ve ZK kontrolu podle mezinárodních smluv.

5. Přehled přijatých opatření ředitelem KÚ ZK.

Ředitel KÚ ZK dbá v rámci provozních výdajů, aby tyto byly účelně, hospodárně a efektivně vynakládány, vytváří podmínky pro příznivé kontrolní prostředí a nezávislý výkon interního auditu. Systém řízení a kontroly byl zlepšován v roce 2006 např. těmito opatřeními:

- novelizace metodického pokynu o vnitřním kontrolním systému ZK,
- systémové vysílání zaměstnanců KÚ ZK na vstupní a průběžné školení o finanční kontrole, řízení organizace, veřejných zakázkách, implementaci a využívání strukturálních fondů, iniciativ společenství a právních předpisů EU,
- realizace systému vzdělávání vedoucích úředníků,
- další etapa externího personálního auditu KÚ ZK,
- přijímání či novelizace souvisejících vnitřních norem ZK formalizujících prováděcí, řídicí a kontrolní postupy u činností KÚ ZK v návaznosti na platné právní předpisy ČR a EU,
- aktualizace organizačního řádu, zpřesnění oprávnění u podpisových vzorů pro finanční kontrolu,
- realizace projektů posilujících řádnou správu a řízení organizace : projektové řízení, procesní řízení, CAF, mezikrajský benchmarking. O úspěšnosti svědčí získání cen: Cena za inovaci v územní veřejné správě za rok 2006 za zavedení projektového řízení a cena Organizace zvyšující kvalitu veřejné služby za aplikaci metody BSC.
- zahájení víceletého projektu Informační strategie s cílem posílení monitoringu a kontroly. Bude též řešit SW pro BSC.
- pravidelné provádění analýz úspěšnosti ZK v čerpání prostředků fondů EU, zavedení komplexního ročního hodnocení,
- rozšiřování SW vybavení pro rozpočtové a účetní systémy posilující kontrolní mechanismy,
- posílení auditní stopy v dokumentaci,
- zajištění standardizace a dokumentace procesu řízení rizik, zavedení katalogu rizik a roční hodnotící zprávy.

K průběžnému sledování řešení problémů a zvládnání důsledků negativních jevů slouží porady vedoucích odborů a kolegium ředitele KÚ, zřizování odborných pracovních skupin a jednání ředitele KÚ s představiteli samosprávy ZK.

6. Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol předložených příspěvkovými organizacemi a obcemi v rámci územního odboru kraje

Z celkového počtu 304 obcí a 153 příspěvkových organizací kraje předložilo zprávu v elektronické podobě 393 předkladatelů, 51 předkladatelů zprávu předložilo v tištěné podobě a byla vložena do systému ručně a 13 obcí zprávu nepředložilo. Jedná se o obce malé, s neuvolněnými starosty, které vzhledem ke své velikosti a malému objemu finančních prostředků, se kterými hospodaří nezřizují příspěvkové organizace, ani neposkytují veřejnou podporu. Tito předkladatelé ročních zpráv vykazali sankce a pokuty za porušení rozpočtové kázně při čerpání účelových prostředků ze státního rozpočtu a to jejich neoprávněným, nesprávným čerpáním nebo porušením stanovených finančních podmínek při jejich čerpání – řádek 1 přílohy č. 2.

V řádku 2 též přílohy jsou sankce, které vyměřoval kraj.

V řádku 3 jsou sankce za pozdní nebo nesprávné odvody zdravotních pojištění a sociálního zabezpečení, doměrky daní.

S pozdravem